

Sjálfstætt starfandi leik- og grunnskólar

Eftirfylgni

Innri endurskoðun og ráðgjöf
Reykjavíkurborgar

13. október 2026
IER26020023

Efnisyfirlit

1. Inngangur.....	2
2. Samantekt niðurstaðna.....	3
3. Staða ábendinga og viðbrögð stjórnenda	4
Viðauki I - Áhættuflokkun ábendinga	11

1. Inngangur

1.1. Innri endurskoðun og ráðgjöf

Innri endurskoðun og ráðgjöf (IER) annast innri endurskoðun hjá A-hluta Reykjavíkurborgar. Innri endurskoðandi starfar í umboði borgarráðs og veitir óháða staðfestingu og ráðgjöf á sviði stjórnarháttá, innra eftirlits og áhættustýringar með það að markmiði að skapa virðisauka og styðja við bættan rekstur. IER starfar samkvæmt siðareglum og alþjóðlegum stöðlum Alþjóðasamtaka innri endurskoðenda, sem byggja á meginreglum um heilindi, hlutlægni, trúnað og fagmennsku. Innri endurskoðendur eru óháðir þeim starfseiningum sem þeir endurskoða.

1.2. Markmið og afmörkun úttektar

Í mars árið 2022 kynnti IER fyrir endurskoðunarnefnd niðurstöður úttektarinnar *Sjálfstætt starfandi leik- og grunnskólar*, málsnúmer IE21100014. Markmið úttektarinnar var að kanna hlítni við samninga og skoða hvort fjármunum væri veitt í samræmi við samning og hvernig eftirliti væri háttað. Verkefnið var á innri endurskoðunaráætlun fyrir starfsárið 2020.

Í innri endurskoðunaráætlun 2026-2028 er gert ráð fyrir eftirfylgni með úttektinni *Sjálfstætt starfandi leik- og grunnskólar* á árinu 2026.

Úttektin nú er staðfestingarverkefni sem felur í sér hlutlæga athugun og mat á gögnum til þess að gefa óháð álit eða niðurstöðu um stöðu ábendinga sem fylgt er eftir. Í úttektinni er fylgt eftir ábendingum sem falla í áhættuflokkana „nokkur áhætta“ og „mikil áhætta“ samkvæmt áhættu-miðuðu eftirfylgnilíkani IER. Áréttuð er ábyrgð stjórnenda á framkvæmd annarra útistandandi úrbóta og vísað til niðurstaðna úttektar frá mars 2022 vegna þriggja tillagna sem voru settar fram í skýrslunni.

Markmið eftirfylgninnar nú er að meta hvort stjórnendur hafi brugðist við ábendingum IER með fullnægjandi hætti og ráðist í viðeigandi úrbætur. Niðurstöðum er miðlað til endurskoðunarnefndar, stjórnenda og eftir atvikum viðeigandi fagraða og/eða borgarráðs. Eftirfylgnin stuðlar þannig að áframhaldandi umbótum í stjórnsýslu og innra eftirliti borgarinnar.

1.3. Verkferill úttektar

Úttektarferlið hófst með því að bréf var sent til skóla- og frístundasviðs Reykjavíkurborgar (SFS) þann 27. mars 2026 ásamt yfirliti yfir útistandandi ábendingar. Óskað var eftir að tilnefndur yrði tengiliður af hálfu sviðsins og að skil á fyrirspurnarskjali og gögnum bærust eigi síðar en 29. apríl. Í kjölfar fundar aðila 24. apríl óskaði SFS eftir fresti til að skila svörum. Svör bárust 6. maí 2026 og hófst þá vinna við að meta stöðu ábendinga. Góð samskipti hafa verið milli aðila og var annar fundur 11. maí vegna nokkurra atriða sem fylgt var eftir með frekari svörum í tölvupósti 1. júní.

Skýrsludrög voru send SFS til umsagnar þann 23. júní 2026 sem óskaði eftir fundi með IER vegna skýrsludraganna. Fundurinn var haldinn 29. júní en SFS óskaði eftir fresti út ágúst til að skila umsögn. Eftir ítrekun barst umsögn 22. september en tekið hefur verið tekið tillit til þeirra gagna og athugasemda sem bárust. Niðurstöður voru kynntar í endurskoðunar-nefnd þann 13. október 2026 og eru sendar skóla- og frístundaráði í framhaldinu. Lokaskýrsla er send stjórnendum.

2. Samantekt niðurstaðna

Skýrsla vegna úttektar IER um *Sjálfstætt starfandi leik- og grunnskóla* kom út í mars 2022. Í henni voru settar fram átta ábendingar, þ.a. ein ábending metin sem mikil áhætta og fjórar sem nokkur áhætta. Þá voru settar fram þrjár tillögur. Nánari upplýsingar um áhættuflokkun ábendinga má finna í viðauka I.

Meginniðurstaða þessarar eftirfylgnikönnunar er að stjórnendur hafa brugðist við tveimur ábendingum af fimm sem settar voru fram í skýrslu IER í mars 2022 og er þeim lokað. Jafnframt er áhættumat ábendinga nr. 3 og 5 fært niður um áhættuflokk þar sem úrbótum hefur verið komið við að hluta, s.s. með endurskoðun þjónustusamnings við sjálfstætt starfandi leikskóla og reglulegu eftirliti skóla- og frístundasviðs með sjálfstætt starfandi leikskólum.

Mikilvægt er að stjórnendur og ábyrgðaraðilar setji skýr viðmið og leiðbeiningar um eftirlit með þjónustusamningum við sjálfstætt starfandi leik- og grunnskóla. Það á einkum við um rýni á fjárhagslegum upplýsingum, viðbrögð við frávikum og eftirfylgni með samningsákvæðum.

Jafnframt þarf að setja viðmið um mat og rýni á þeim hluta rekstrarfangs sem rekja má til opinberra fjárframlaga og nýta á í starfsemi skólanna. Þetta á bæði við um sjálfstætt starfandi leikskóla og sjálfstætt starfandi grunnskóla, þótt ákvæði samninga og laga séu ekki að öllu leyti sambærileg.

Nánar er fjallað um þessi atriði í umfjöllun um ábendingar nr. 1, 3 og 5 í töflu 3. Eftirfylgnin bendir jafnframt til þess að skóla- og frístundasvið og IER leggi að hluta ólíkt mat á undirliggjandi áhættu þjónustusamninganna. SFS leggur einkum áherslu á beina fjárhagslega áhættu Reykjavíkurborgar en IER telur jafnframt mikilvægt að horfa til áhættu fyrir þjónustugega, starfsfólk, samfellu þjónustu og lögbundnar skyldur sveitarfélagsins.

Starfshópur um mótun stefnu og tillagna um aðkomu Reykjavíkurborgar að sjálfstætt starfandi leik- og grunnskólum tók undir sjónarmið IER frá árinu 2022 í skýrslu sinni árið 2022 og hafa þjónustusamningar verið uppfærðir að hluta til á þeim grunni.

Nánari umfjöllun um stöðu einstakra ábendinga og viðbrögð stjórnenda er að finna í 3. kafla skýrslunnar.

Tafla 1. Fjöldi og staða ábendinga 2026

 2 Lokið	 3 Í vinnslu	 0 Ekki hafnar
Aðgerðir stjórnenda innleiddar að fullu eða að miklu leyti Eftirfylgni lokið	Aðgerðir stjórnenda innleiddar að hluta IER mun fylgjast með framgangi ábendingar	Aðgerðir stjórnenda ekki hafnar Ábending fer á lista til endurskoðunarnefndar

3. Staða ábendinga og viðbrögð stjórnenda

Áhættu-flokkun	Ábending úr skýrslu IER frá 2022	Ábyrgðaraðili	Viðbrögð ábyrgðaraðila 2026	Yfirferð IER 2026	Niðurstaða 2026
Nokkur áhætta	1. Setja verður skýr viðmið og leiðbeiningar um rýni ársreikninga og viðbrögð SFS ef grunnskólinn er með neikvætt eigið fé og óviðunandi rekstrar- og gjaldhæfi. Þá þarf að liggja fyrir hvernig meta eigi þann hluta rekstrarafgangs sem rekja má til opinberra fjárveitinga, svo hægt sé að uppfylla skilyrði þjónustusamning um hvernig sá hluti er nýttur.	Starfshópur um mótun stefnu og heildstæða nálgun um starfsemi sjálfstætt starfandi leik- og grunnskóla.	Viðbrögð SFS 2026 Reykjavíkurborg hefur til hliðsjónar lög um opinber innkaup nr. 120/2016. Þar kemur fram að fjárhagsstaða fyrirtækis skal vera það trygg að það geti staðið við skuldbindingar sínar gagnvart kaupanda. Hins vegar er ekkert sem segir hvað eigi að gera þegar þróun vegna utanaðkomandi aðstæðna leiðir til neikvæðs eigin fjár (s.s. eldgosið í Grindavík / breytingar á stjórnnum sveitarfélaga sem vilja skipta um áherslur). Lykilatriði er að vera í nánú samtali við stjórnendur og skilja rekstrarmódel skólanna. Ekkert þeirra er eins. Ekki hefur orðið breyting á heimildum grunnskóla til greiðslu arðs skv. 43.c. gr. grunnskólalaga. Leik- og grunnskólar skila ársreikningum til fjármáladeildar SFS sem yfirfer reikningana. Þetta er yfirfarið við móttöku reikningsins. Viðmið og leiðbeiningar eru huglægt mat sem tekur ekki tillit til raunverulegra aðstæðna. Markmið SFS er að tryggja farsæla nýtingu fjármagns með því að tryggja að sú þjónusta sem greitt er fyrir sé veitt börnum og unglingum. Enginn sjálfstætt starfandi grunnskóli hefur greitt út arð enda er það óheimilt skv. 43. gr. laga um grunnskóla.	Yfirferð IER 2026 Ábendingin varðar annars vegar viðmið og viðbrögð í fjárhagslegu eftirliti með sjálfstætt starfandi grunnskólum (SSG) og hins vegar mat á rekstrarafgangi sem rekja má til opinberra fjárframlaga. SFS hefur ekki sett skýr viðmið eða leiðbeiningar um rýni ársreikninga og viðbrögð þegar SSG er með neikvætt eigið fé eða óviðunandi rekstrar- og gjaldhæfi. Rýni ársreikninga fer fram án skráðra viðmiða um mat, eftirfylgni eða viðbrögð. Þá er skjölun eftirlits takmörkuð. Eftirlit SFS með greiðslum fjárframlaga og undirliggjandi andlagsþáttum þess er reglulegt, ítarlegt og skjalað. Frá árinu 2025 hafa jafnframt verið sett skýrari ákvæði í þjónustusamninga við SSG um fjárhagslegan styrk og heimildir SFS til upplýsingaöflunar auknar. Í skýrslu <i>Starfshóps um mótun stefnu um aðkomu Reykjavíkurborgar að sjálfstætt starfandi leik- og grunnskólum</i> frá árinu 2022 voru lögð til viðmið um eiginfjár-, lausafjár- og fjárhagsstöðu sem enn hafa ekki verið innleidd með skýrum hætti. Að mati IER getur vanefnd á grundvelli lakrar fjárhagsstöðu SSG haft víðtæk áhrif, m.a. á notendur þjónustunnar, starfsfólk og lögbundið hlutverk Reykjavíkurborgar á grunnskólastigi. Markviss viðmið og skilgreind viðbrögð geta dregið úr áhættu og stutt við tímanlega eftirfylgni. Samkvæmt grunnskólalögum, reglugerð um sjálfstætt rekna grunnskóla og þjónustusamningi við SSG skulu opinber framlög nýtt í þágu skólastarfsins. Samningurinn gerir einnig kröfu um ítarlegar upplýsingar í ársreikningi vegna arðgreiðslna og viðskipta við tengda aðila sem eiga að vera á armslengdargrundvelli. Í skýrslu starfshópsins var lögð til aðferðafræði til að meta uppruna rekstrarafgangs, en sambærilegar takmarkanir um arðgreiðslur	Úrbætur í vinnslu Ábending ítrekuð

			Staðfestingargögn: a) Minnisblað SFS: Upplýsingar varðandi eftirlit með sjálfstætt starfandi skólum, sbr. lög um opinber innkaup nr. 120/2016. b) Yfirferð ársreikninga sjálfstætt starfandi skóla. Rekstrareftirlit með sjálfstætt starfandi grunn- og leikskólum utg. 1.0.docx, útg. september 2026. Viðbrögð ábyrgðaraðila 2022 Ábendingu verður vísað til starfshóps um mótun stefnu Reykjavíkurborgar um aðkomu að sjálfstætt starfandi leik- og grunnskólum skipuð- um af borgarstjóra. Starfstímabil hópsins er 10. febrúar – 15. apríl 2022.	gilda um sjálfstætt starfandi leikskóla. Gátlisti SFS gerir ráð fyrir eftirliti með arðgreiðslum hjá SSG en skýr viðmið um mat á rekstrarafgangi af opinberum framlögum liggja ekki fyrir. Með auknum kröfum um fjárhagsupplýsingar, skýringar og aðgengi SFS að gögnum er mikilvægt að verklag liggi fyrir um mat á því hvort rekstrarframlagi sé ráðstafað í samræmi við samninga. Þótt ákveðnar umbætur hafi verið gerðar, m.a. með nýjum gátlista fyrir rekstrareftirlit SFS (útg. sept. 2026), hafa meginatriði ábendingarinnar ekki verið innleidd. Ábendingin er því ítrekuð.	
Nokkur áhætta	2. Reykjavíkurborg birtir gjaldskrá leikskóla borgarinnar á heimasíðu sinni 1. janúar ár hvert. Virkt eftirlit þarf að vera með því að sjálfstætt starfandi leikskólar geri slíkt hið sama og að reglubundið eftirlit sé með því að gjaldskrá sé í samræmi við heimild í þjónustusamningi. SFS athugi með frekari málsmeðferð vegna sjö leikskóla með frávík í gjaldskrá.	SFS	Viðbrögð SFS 2026 Skrifstofa skóla- og frístundasviðs vinnur eftir gátlista <i>Eftirlit með sjálfstætt starfandi leikskólum frá 2023</i> og endurskoðuðu <i>Ferli árlegt eftirlit frá 2026</i>. Sú endurskoðun var byggð á endurskoðun þjónustusamnings Reykjavíkurborgar við sjálfstætt starfandi grunnskóla í Reykjavík, sjá staðfestingargögn. Í árlegu eftirliti með starfsemi sjálfstætt starfandi leikskóla er gengið úr skugga um að gjaldskráin sé birt á heimasíðu leikskólans. Í einu tilfelli er leikskóli ekki með heimasíðu og sendir því gjaldskrá til skrifstofu skóla- og frístundasviðs og samkvæmt upplýsingum kynnir foreldrum gjaldskrána. Ekki er vilji til að setja kvöð á arðgreiðslur (sjá nýja samninga við SSL). Rekstur leikskóla er fyrirtækjarekstur.	Yfirferð IER 2026 Samkvæmt <i>Gátlista SFS – Eftirlit með sjálfstætt starfandi leikskólum</i> (SSL) er fylgst með því að gjaldskrá sé í samræmi við gildandi reglur, skili sér árlega fyrir lok ágúst og við breytingar. Í <i>Ferli árlegs eftirlits SSL</i> kemur jafnframt fram að Fagskrifstofa fjármála á SFS haldi utan um gjaldskrá, skil og árlegt eftirlit. Af því leiðir að SFS hefur virkt og reglulegt eftirlit með gjaldskrá SSL og breytingum á henni og hafa tilvitnuð frávík fengið viðeigandi afgreiðslu og árlegt eftirlit. Í gildandi þjónustusamningi við SSL eru ákvæði um birtingu upplýsinga á heimasíðu, s.s. viðbragðsáætlun vegna faliðunar, reglur um leikskólaþjónustu og tengil á heimasíðu um leikskólapláss. Birting gjaldskrár SSL á heimasíðu er hins vegar ekki áskilin samkvæmt samningnum. Ef talið er æskilegt að gjaldskrár séu birtar og aðgengilegar á heimasíðu SSL þarf að kveða skýrt á um það í þjónustusamningi. Enn fremur ætti að fylgja ákvæðum samningsins sem kveða á um birtingu upplýsinga á heimasíðu.	Úrbótum lokið Ábendingu lokað

			Staðfestingargögn: a) Fyrirmynd að þjónustusamningi Reykjavíkurborgar við sjálfstætt starfandi leikskóla í Reykjavík. b) Gátlisti – Eftirlit með sjálfstætt starfandi leikskólum_02.10.2023. c) Ferli_árlegt eftirlit SSL_2026. Viðbrögð ábyrgðaraðila 2022 Útbúinn hefur verið gátlisti um eftirlit með gögnum gögnum sem skila ber skv. samningi. Tekur gildi nú þegar. Málsmeðferð v.frávika frá gjaldskrá hefst.	Afhending þeirra upplýsinga á pappír til foreldra með börn í viðkomandi skóla jafngildir ekki opinberri birtingu á heimasíðu. Úrbótum hefur verið komið við og er ábendingunni lokað.	
Mikil áhætta	3. Setja verður skýr viðmið og leiðbeiningar við framsetningu, sundurliðun og rýni ársreikninga og viðbrögð SFS ef leikskólinn er með neikvætt eigið fé og óviðunandi rekstrar- og gjaldhæfi. Skoðað verði að setja kvöð um arðgreiðslur og markaðsleiguverð á fermetra, að rekstrarafgang af starfsemi leikskólanna, sem rekja megi til opinberra fjárveitinga skuli nýta til að efla leikskólastarfið og að í ársskýrslu skuli gerð grein fyrir því hvernig sá rekstrarafgangur sé metinn og hvernig honum sé varið.	Starfshópur um mótun stefnu og heildstæða nálgun um starfsemi sjálfstætt starfandi leik- og grunnskóla.	Viðbrögð SFS 2026 Markmið SFS er að tryggja að verið sé að veita þá þjónustu sem greitt er fyrir. Ársreikningar tryggja það ekki. Eftirlit með starfsemi SSL gerir það. Lykilatriði er að tryggja öryggi barna og að mönnun, húsnæði, leiksvæði og innviðir séu eins og SFS gerir kröfu um. Hvað varðar þann hluta rekstrarafgangs sem rekja má til opinberra fjárveitinga, þá urðu breytingar á því ákvæði í síðustu samningum við leikskóla. Nú er leikskólum heimilt að ráðstafa 75% rekstrarafgangs til útgreiðslu arðs. Þegar framlag til SSL er reiknað út er farið í gegnum ítarlegt ferli þar sem gjöld s.s. vistunarsamningar, vistunartími, vistunargjald, húsnæðisframlag og faghlutfall eru skoðuð og reiknuð. Þetta eftirlit fer fram einu sinni í mánuði. Þetta hefur ekki verið og er ekki megin rekstraráhætta. Tjón borgarinnar af gjaldþroti leikskóla undanfarin 20 ár er ekkert!	Yfirferð IER 2026 Í skýrslu starfshópsins frá árinu 2022 er tekið undir þá ábyrgð og áhættu sem IER hefur bent á. Við endurskoðun á þjónustusamningi við SSL, sem tók gildi í upphafi árs 2025, voru gerðar auknar kröfur um bókhald, endurskoðun á ársreikningum, um upplýsingagjöf um leigu og viðskipti við tengda aðila, um arðgreiðslur, rekstrar- og gjaldhæfi, auk þess að eftirlitsheimildir voru auknar. Draga þær kröfur úr áhættu á að opinber framlög fari úr rekstrinum umfram heimildir samnings, enda eru ákvæði um að viðskipti við tengda aðila séu gerð á armslengdargrundvelli. Skýr viðmið og leiðbeiningar um rýni, viðbrögð og mat á rekstrarafgangi hafa þó ekki verið sett, jafnvel þó starfshópurinn hafi lagt fram tillögu þar að lútandi í skýrslu sinni árið 2022. Nýgerður gátlisti fyrir rekstrareftirlit SFS, útgefinn í september 2026, mun þegar hann er innleiddur að fullu geta mætt áhættunni að vissu marki en enn eru viðbrögð eða viðmið ekki að fullu skilgreind. Að mati IER er áfram þörf á skýrum viðmiðum um mat á rekstrar- og gjaldhæfi SSL og skilgreindum viðbrögðum við veikri fjárhagsstöðu eða neikvæðri eiginfjárstöðu. Slík viðmið styðja tímanlega eftirfylgni og draga úr áhættu fyrir þjónustu, starfsfólk, notendur,	Úrbætur í vinnslu Ábending ítrekuð

			SFS greiðir leikskólum þann 20. líðandi mánaðar sem gerir það að verkum að fjárhagsleg áhætta er lítil sem engin og líkur á að greiða rekstrarframlag þar sem þjónusta er ekki veitt er nánast engin. Staðfestingargögn: Yfirferð ársreikninga sjálfstætt starfandi skóla. Rekstrareftirlit með sjálfstætt starfandi grunn- og leikskólum utg. 1.0.docx, útg. september 2026. Viðbrögð ábyrgðaraðila 2022 Sjá nr. 1 Ábendingu vísað til starfshóps.	Reykjavíkurborg og aðra haghafa. Þá á enn eftir að reyna á nýju ákvæðin í framkvæmd, vegna ársreikninga fyrir árið 2025. Komi til fjölgunar SSL eykur það enn frekar þörf fyrir skilvirkt og vel skilgreint eftirlit SFS. Í ljósi skýrari og ítarlegri ákvæða í þjónustusamningi og til samræmis við áhættumat ábendingar nr. 1 er áhættumat ábendingarinnar fært niður úr Mikil áhætta í Nokkur áhætta. Úrbótum hefur verið komið við að hluta og er ábendingin því ítrekuð.	
Nokkur áhætta	4. Fáir ársreikningar sjálfstætt starfandi leikskóla eru endurskoðaðir þrátt fyrir ákvæði um slíkt í 10. grein samnings. Skýringar á þessu eru sagðar vera að endurskoðun getur reynst fjárhagslega íþyngjandi fyrir minni leikskóla. Ef samningsaðilar sætta sig við að leikskóli uppfylli ekki samningsskilyrði þarf að breyta skilyrðum og setja viðmið um hvenær ásættanlegt er að móttaka óendurskoðaðan ársreikning. Þögn samþykki um brot á ákvæði í samningi er ekki viðunandi. Kalla þarf eftir ársreikningi fyrir Hjallastefnuna (Leikskólar ehf.) og jafnframt rekstraryfirliti fyrir leikskóladeildir	Starfshópur um mótun stefnu og heildstæða nálgun um starfsemi sjálfstætt starfandi leik- og grunnskóla.	Viðbrögð SFS 2026 Í dag greiðir SFS 1.500 kr. á barn á mánuði til SSL sem mun gera það að verkum að allir aðilar muni skila endurskoðuðum ársreikningum fyrir árið 2025. Áætlaður heildarkostnaður þessa eina liðar er í kringum 20 millj. króna á ári og er spurning hvort fjármunum er vel varið í þennan lið. Horfa þarf til hver rekstraráætlun sé og hvaða áhætta er fólgin í óendurskoðuðum ársreikningi. Einnig má velta fyrir sér skattaskilum sem og hversu langt skal ganga við endurskoðun lítilla félaga. Tekið á þessu í nýjum samningum við sjálfstætt starfandi leikskóla, sjá undir staðfestingagögnum við ábendingu 2. Viðbrögð ábyrgðaraðila 2022 Fylgt verði eftir að skilað sé fyrir 1. maí ár hvert sbr. samning. Verður jafnframt vísað í starfshóp til frekari umfjöllunar.	Yfirferð IER 2026 Samkvæmt þjónustusamningi við sjálfstætt starfandi leikskóla (SSL), sem tók gildi árið 2025, greiðir Reykjavíkurborg fyrir endurskoðun ársreikninga SSL. Skil eiga að vera fyrir 1. maí en heimilt er að veita frest til 31. ágúst. Eftirlitsumgjörð SFS tekur mið af þessum ákvæðum og ber Fjármálaskrifstofa ábyrgð á að sannreyna skil og rýna ársreikninga. Samkvæmt SFS höfðu aðeins tveir SSL skilað ársreikningi fyrir árið 2025 um miðjan maí 2026. Ársreikningar fyrri ára hafa skilað sér en venja er að skil séu almennt í júlí og ágúst. Skoða má að hafa einn skýran skiladag en það getur einfaldað verklag og eftirlit SFS. SFS hefur ekki kallað eftir rekstraryfirliti fyrir leikskóladeildir sem eru hluti af annarri starfsemi og þykir vandséð hverju það ætti að skila. IER telur að versnandi fjárhagsstaða geti gefið tilefni til slíkra gagna enda er það í samræmi við upplýsingaheimildir samningsins. Styður það við bætta yfirsýn og tímanlega eftirfylgni, sbr. sjónarmið IER í ábendingu nr. 3. IER telur þó að úrbótum hafi verið komið við og er ábendingunni lokað.	Úrbótum lokið Ábendingu lokað

	þegar þær eru hluti af annarri starfsemi.				
Nokkur áhætta	5. Óskað er eftir gjaldskrá, ársskýrslum og ársreikningum án þess að fari fram rýni á þessum gögnum. Að mati IER er jákvætt að það sé árlega farið í eftirlit með sjálfstætt starfandi leikskólum og uppfyllir SFS þannig skilyrði 10. greinar samnings. IER telur að setja þurfi eftirlitsviðmið varðandi þau gögn sem kallað er eftir og til hvaða aðgerða skuli gripið ef leikskólinn uppfyllir ekki þau skilyrði sem sett eru. Í sex ár í röð hefur sami leikskólinn fengið athugasemd vegna þess að skólanámskrá vantar.	Starfshópur um mótun stefnu og heildstæða nálgun um starfsemi sjálfstætt starfandi leik- og grunnskóla.	Viðbrögð SFS 2026 Skrifstofa skóla- og frístundasviðs vinnur eftir gátlista <i>-Eftirlit með sjálfstætt starfandi leikskólum</i> frá 2023 og endurskoðuðu <i>Ferli árlegt eftirlit</i> frá 2026. Sú endurskoðun var byggð á <i>endurskoðun þjónustusamnings Reykjavíkurborgar við sjálfstætt starfandi grunnskóla</i> í Reykjavík, sjá staðfestingargögn við ábendingu 2. Samkvæmt nýju verklagi er aukin áhersla á viðbrögðum við þeim ábendingum sem fram koma. Sá leikskóli sem nefndur er að hafi ekki skilað skólanámskrá í nokkur ár hefur gert það. Það fer fram rýni á þeim gögnum sem sjálfstætt starfandi grunn- og leikskólar skila. Allir reikningar sjálfstætt starfandi skóla eru skoðaðir og metnir m.t.t. rekstrarhæfi. Er þegar framkvæmt og yfirfarið reglulega. Staðfestingargögn: Yfirferð ársreikninga sjálfstætt starfandi skóla. Rekstrareftirlit með sjálfstætt starfandi grunn- og leikskólum utg. 1.0.docx, útg. september 2026. Viðbrögð ábyrgðaraðila 2022 Með gerð gátlista verður þessu framfylgt. Starfshópur útbúi eftirlitsviðmið.	Yfirferð IER 2026 Í nágildandi þjónustusamningi við sjálfstætt starfandi leikskóla (SSL) hefur eftirlits- og upplýsingaskylda verið skýrð og aukin. SFS fer með eftirlit með efndum samningsins, sbr. 17. gr., og kvaðir um upplýsingagjöf SSL eru í 18. gr. Samningurinn endurspeglar að þessu leyti niðurstöður starfshóps frá árinu 2022. Formleg eftirlitsumgjörð SFS kemur fram í <i>Gátlista – Eftirlit með sjálfstætt starfandi leikskólum</i> og <i>Ferli árlegt eftirlit SSL</i>. Þar er ábyrgð á yfirferð og greiningu gagna skilgreind og gert ráð fyrir mánaðarlegum eftirlitsskýrslum til skóla- og frístundaráðs (SFR). Eftirlitsumgjörðin hefur verið eflð þó enn skorti skýr eftirlitsviðmið og skilgreind viðbrögð við frávikum eða vanefndum. Getur það leitt til ósamræmis í framkvæmd eftirlits og ólíkra viðbragða við sambærilegum frávikum. Nýr gátlisti fyrir rekstrareftirlit SFS (útg. í sept. 2026) mun styðja við eftirlitsumgjörð SFS þegar hann verður innleiddur að fullu en IER bendir á að enn á eftir að ljúka við að skilgreina viðbrögð og viðmið að fullu. IER telur að með endurskoðun þjónustusamnings hafi verið dregið úr undirliggjandi áhættu með ríkari kröfum um upplýsingar, skyldur og heimildir SFS til eftirlits. Innsend gögn fá reglulega rýni og eftirlit er virkt. Þó þarf að styrkja eftirlitsgrunninn með skýrum viðmiðum og viðbrögðum við frávikum eða vanefndum, sbr. upphaflega ábendingu. Áhættumat ábendingarinnar er þess vegna fært niður úr Nokkur áhætta í Lítil áhætta. IER telur að úrbótum hafi verið komið við að hluta og er ábendingin ítrekuð.	Úrbætur í vinnslu Ábending ítrekuð

Tillaga	6. Fyrirhuguð heildstæð nálgun um starfsemi sjálfstætt starfandi leik- og grunnskóla skal miðað að því að jafnræði og gegnsæi sé haft að leiðarljósi. Námsgjöld sjálfstætt starfandi grunnskóla er mismunandi og er munur allt að 50% á milli hæsta og lægsta skólagjalds. Skoðað þarf forsendur að baki skólagjalds með það að markmiði að jafnræði ríki á milli sjálfstætt starfandi grunnskóla, líkt og reyndin er með leyfilega hámarksgjaldskrá hjá sjálfstætt starfandi leikskólum sem fá framlag frá Reykjavíkurborg. Í kafla um rýni á rekstrarhæfi sjálfstætt starfandi grunnskóla kemur fram að fjárhagsstaða skólanna er yfirleitt sterk.	Starfshópur um mótun stefnu og heildstæða nálgun um starfsemi sjálfstætt starfandi leik- og grunnskóla.	Viðbrögð ábyrgðaraðila 2022 Starfshópur sbr. nr. 1 skoði og ljúki innan starfstímabils.	Tillögu er ekki fylgt eftir af IER.	
Tillaga	7. Rekstrarframlag til sjálfstætt starfandi leikskóla fellur undir reglur borgarinnar um styrki á sama hátt og rekstrarframlag til sjálfstætt starfandi grunnskóla. Telja þarf upp sjálfstætt starfandi leikskóla með viðtakendum styrkja í sam-	FAS	Viðbrögð ábyrgðaraðila 2022 Ábendingu verður komið á framfæri við FAS – nú þegar.	Tillögu er ekki fylgt eftir af IER.	

	starfs- og þjónustusamningum í árlegri greinargerð FAS til borgarráðs um framkvæmd styrkjareglna.				
Tillaga	8. Fimm ára leikskóladeildir Ísaksskóla og Landakotsskóla eru ekki starfræktar frá miðjum júní til miðs ágúst. Framlög eru greidd fyrir 11 mánuði eins og til annarra sjálfstætt starfandi leikskóla. Ísaksskóli starfrækir þó sumarskóla (vikunámskeið í senn) í júní og júlí sem foreldrar sækja um sérstaklega. Samningur kveður á um að öll börn taki sumarleyfi í 4 vikur og að heimilt sé að halda 6 skipulagsdaga á ári án þess að rekstrarframlag skerðist. Skoða þarf hvort óskert rekstrarframlag í 11 mánuði fyrir þessa skóla sé í samræmi við samning.	SFS	Viðbrögð ábyrgðaraðila 2022 Send verður fyrirspurn á Landakotsskóla um hvernig þessu ákvæði er uppfyllt. Sumarskóli starfar í samræmi við samning í Ísaksskóla.	Tillögu er ekki fylgt eftir af IER.	

Viðauki I - Áhættuflokkun ábendinga

Viðmið	Mikil áhætta	Nokkur áhætta	Lítill áhætta
Áhrif á fjárhagslega stöðu og/eða áreiðanleika gagna Hættan á fjárhagstjóni eða skorti á áreiðanleika gagna	Líkur eru á verulegum neikvæðum fjárhagslegum áhrifum, eða skorti á áreiðanleika gagna/upplýsinga í fjárhagsupplýsingakerfum	Líkur eru á neikvæðum fjárhagslegum áhrifum, eða skorti á áreiðanleika gagna	Takmarkaðar líkur á neikvæðum fjárhagslegum áhrifum eða skorti á áreiðanleika gagna
Sviksemisáhætta. Hættan á því að sviksemi eigi sér stað, t.d. vegna skorts á starfaaðgreiningu	Miklar líkur á verulegri skekkju, hvort sem er vegna sviksemi eða mistaka, og/eða mikil tækifæri til sviksemi	Líkur á verulegri skekkju, hvort sem er vegna sviksemi eða mistaka og/eða tækifæri til sviksemi	Takmörkuð hætta á verulegri skekkju, hvort sem er vegna sviksemi eða mistaka
Innri reglur og skriflegar leiðbeiningar Stefnur, verklagsreglur, verkferlar og leiðbeiningar	Miklar líkur á verulegri skekkju, hvort sem er vegna sviksemi eða mistaka, og/eða mikil tækifæri til sviksemi	Vantar mikilvæga þætti inn í ferla og reglur og/eða nokkuð um frávik frá fylgni við reglur	Tækifæri til að bæta ferla og reglur og/eða einstaka frávik frá fylgni við reglur
Ytri kröfur. Lög, reglur, reglugerðir, leiðbeinandi tilmæli	Engin fylgni við lög og reglur eða tíð frávik	Nokkuð um frávik frá fylgni við lög og reglur	Tækifæri til að bæta enn frekar fylgni við lög og reglur
Orðsporsáhætta. Hættan á því að orðspor laskist	Miklar líkur á neikvæðri opinberri umfjöllun	Líkur á neikvæðri opinberri umfjöllun	Takmarkaðar líkur á neikvæðri opinberri umfjöllun
Tímafrestur viðbragða			
Meginregla tímaramma en frá honum geta verið eðlileg frávik ákveðin í hverju tilviki fyrir sig, til dæmis ef flækjustuðull viðbragða er mikill	Sem fyrst, innan 3ja mánaða	Innan 6 mánaða	Innan 12 mánaða

